

༣༡། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དོན་རྗེ་གཅོད་པའི་ས་བཙན་བསྐྱུས་པ།

1 མཚན་གྱི་དོན།

2 འགྲུང་གྱི་ཕྱག་

3 གཞུང་གི་དོན།

3.1 སྐྱང་གཞི།

3.2 སྐྱང་སྒོའི་པ།

3.3 སངས་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་རྒྱུ་མི་འཚད་པར་བྱ་བ།

3.4 སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད།

3.5 སྐྱབ་པའི་གནས།

3.5.1 སེམས་བསྐྱེད་པ།

3.5.2 ཕར་ཕྱིན་ལ་སྐྱོར་བ།

3.5.3 གཞུགས་སྐྱོ་ཐོབ་འདུག།

3.5.4 ཚོས་སྐྱོ་ཐོབ་འདུག།

3.5.4.1 བསྐྱབ་པའི་ཚོས་སྐྱ།

3.5.4.2 རྟོགས་པའི་ཚོས་སྐྱ།

3.5.4.2.1 ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱ།

3.5.4.2.2 བསོད་ནམས་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱ།

3.5.5 བསྐྱོམ་པའི་ཁྱད་པར་འདུག་པ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་མེད་པ།

3.5.6 སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་མཉམས་པར་བྱ་བ།

3.5.7 ཞིང་རྣམས་པར་དག་པ་སྐྱོན་པ།

3.5.8 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྐྱིན་པར་བྱ་བ།

3.5.9 ཕྱིར་བསྐྱབ་བཅོས་ལ་རྗེས་སུ་ཚགས་པ་དང་བྲལ་བ།

3.5.10 སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཕཇིག་རྟེན་ལ་རིལ་པོར་འཇོག་པ་གཞིགས་པའི་དང་སྐྱོར་བ།

3.5.11 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོད་པ་རིམ་གྲོ་བྱ་བ།

3.5.12 ལུས་སེམས་དུབ་ནས་བརྟོན་འགྲུས་ལས་ལོག་པ་དང་། མི་རྩོམ་པ་དང་རྟོན་པ་དང་བཀུར་སྐྱིད་གཤེད་བྲལ་བ་སྐྱེ་དེ་དག་སྐྱང་བར་

བྱ་བ།

- 3.5.13 སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཇི་མི་སྐྱེས་པའི་བཟོད་པ།
- 3.5.14 བསམ་གཏན་ཏིང་པོ་འཛིན་གྱི་རོ་སྤྱང་བ་དང་བྲལ་བ།
- 3.5.15 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་ན་བདག་གོ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ།
- 3.5.16 གདམས་ངག་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ།
- 3.5.17 མངོན་པར་རྟོགས་པ།
- 3.5.18 མངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ།
  - 3.5.18.1 ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ།
  - 3.5.18.2 གཞིགས་པ་བློན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ།
  - 3.5.18.3 མཁྱེན་པ་བློན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ།
  - 3.5.18.4 བསོད་ནམས་གྱི་སྤང་པོ་ལ་མངའ་བརྟེས་པ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ།
  - 3.5.18.5 སྐྱེས་སུམ་ཚོགས་པ།
  - 3.5.18.6 གསུང་སུམ་ཚོགས་པ།
  - 3.5.18.7 ཐུགས་སུམ་ཚོགས་པ།
    - 3.5.18.7.1 རྩན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ།
    - 3.5.18.7.2 མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱུང་ཆུབ་པ།
    - 3.5.18.7.3 ཚོས་དོན་ཚེན་པོར་གདགས་པ།
    - 3.5.18.7.4 གདམས་ངག་དོན་ཚེན་པོར་གདགས་པ།
    - 3.5.18.7.5 ཚོས་གྱི་སྐྱེས་སུམ་ཚོགས་པ།
    - 3.5.18.7.6 སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ།
    - 3.5.18.7.7 བཞུགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ།
      - 3.5.18.7.7.1 སྤོད་ལམ་གྱིས་བཞུགས་པ།
      - 3.5.18.7.7.2 སྤོད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིན་རྟོག་མངའ་བས་བཞུགས་པ།
      - 3.5.18.7.7.3 གུན་ནས་ཉོན་མོངས་མི་མངའ་བཞུགས་པ།
        - 3.5.18.7.7.3.1 འཚད་པ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་མི་མངའ་བ།
        - 3.5.18.7.7.3.2 འཁོར་བའི་གུན་ཉོན་མི་མངའ་བ།

4 མཇུག་གི་དོན།

4.1 འཕྲིན་རྒྱུ་ལྷན་པུ་ཡི་རང་ལ་ཞིང་མཛོད་པར་བསྟོན་པས་མཇུག་བསྟུ་བ།

4.2 མཚན་གྱི་མཇུག་བསྟུ་བ།

4.3 ལོ་པའ་སྐྱུ་བསྟུར་མཛོད་པའི་མཇུག་བསྟུ་བ།

1 མཚན་གྱི་དོན།

༥༥ གཤམ་རྒྱ་དུ། ཡུའུ་བཟོ་རྩོད་ཀ་རྣམ་པ་རྣམས་ལ་མེ་ཏུ་མ་རྒྱུ་ཡོན་སྤྱུ་ཏེ།

བོད་རྒྱ་དུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟེན་རྗེ་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།

2 འགྲུར་གྱི་ཕྱག

སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚའ་ལོ།

3 གཞུང་གི་དོན།

3.1 རྒྱུང་གཞི།

༥༦ དེ་རྒྱ་དུ་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་ཏུ་ཡོད་པ་ཀྱི་བྱུང་བུ་གྱི་ཚེས་མགོན་མེད་ཟམ་སྐྱིན་གྱི་རྒྱུ་དཔའ་ར་བ་ན་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བྱུང་བའི་དགོས་པ་གི་དགོས་པ་ལྟར་དུ་བཞུགས་པོད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་བཏུ་མང་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྟར་སྤོང་དུས་ཀྱི་ཚེས་མགོན་མེད་ཟམ་སྐྱིན་ལ་གསོལ་ཏེ་ལྷུང་བ་བཟུང་བ་སྐྱེས་མཚན་མཉམ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་གོང་ཁྲིམ་ཆེན་པོར་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞུགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་གོང་ཁྲིམ་ཆེན་པོར་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞུགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་ཏུ་གསོལ་ཏེ་ཟམ་གྱི་བྱུང་བའི་དམངས་ལཱ་ལྱི་མཚན་བསོད་སྟོམས་སྤངས་པས། ལྷུང་བཟུང་དང་ཚོས་གོས་བཞག་ནས་ཞབས་བསིལ་ཏེ་གདན་བཞག་པས་ལྱི་མཚན་ལྟར་བཅས་ནས་སྐྱུང་བའི་བསྐྱེད་པ་མཚན་ལྟར་བཞག་ནས་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་མང་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ལྷུགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚའ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ་འདུག་གོ།

3.2 རྒྱུང་སྤོང་།

དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་སྐྱེས་ལས་ལངས་ཏེ་སྐྱོན་སྤོང་གི་གཅིག་ཏུ་གཟུང་ནས་དུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷུང་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱུར་བ་བཏུང་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་རྒྱ་དུ་

ཅེས་གསོལ་ཏོ།

3.3 སངས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་འཚད་པར་བྱ་བ།

།བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་དམ་པ་ཇི་སྟེད་པས་ཕན་བཏགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་དམ་པ་ཇི་སྟེད་པས་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས། རོ་མཚར་ལགས་སོ།
 །བདེ་བར་གཤེགས་པ། རོ་མཚར་ལགས་སོ།

3.4 ལྷུ་བའི་མཚན་ཉིད།

།བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་
 བསྐྱབ་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་གཟུང་བར་བགྱི། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་
 ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར། །ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །རབ་འབྱོར། དེ་དེ་བཞིན་
 བོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་
 པའི་དམ་པས་ཕན་བཏགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ལ་
 ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་དམ་པས་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ། །རབ་འབྱོར། དེའི་སྤྱིར་ཉོན་ལ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཡིད་ལ་
 ཟུངས་ཤིག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། ཇི་
 ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་
 བཞིན་བོ། །ཞེས་གསོལ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལྟར་ཉོན་པ་དང་།

3.5 ལྷུ་བའི་གནས།

3.5.1 སེམས་བསྐྱེད་པ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་
 དག་པར་ཞུགས་པས་འདི་སྟོན་དུ། བདག་གིས་ཇི་ཅུ་སེམས་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པས་བསྐྱས་པ་སྐོར་ལས་སྐྱེས་པའམ།

མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་འཇམ། རྫོང་ག་ཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་འཇམ། བརྟུ་ཏེ་སྐྱེས་པ་འཇམ། གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་མེད་
 པ་འཇམ། འདྲུ་ཤེས་ཅན་ནམ། འདྲུ་ཤེས་མེད་པ་འཇམ། འདྲུ་ཤེས་མེད་འདྲུ་ཤེས་མེད་མིན་ནམ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་
 ཅོམ་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པས་བཏགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྐྱུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པའི་
 དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་བསྐྱེད། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཚོད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་བསྐྱེས་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་བསྐྱེས་པར་གྱུར་པ་མེད་དོ། །སྟོམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་
 བ། རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་ཅན་དུ་འདྲུ་ཤེས་འཇུག་པ། དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་མི་
 བྱ་བའི་སྤྱིར་འོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་བ། རབ་འབྱོར། གང་སེམས་ཅན་དུ་འདྲུ་ཤེས་འཇུག་པམ། རོག་ཏུ་འདྲུ་ཤེས་འཇུག་
 གམ། གང་ཟུག་ཏུ་འདྲུ་ཤེས་འཇུག་པ། དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་མི་བྱ་བའི་སྤྱིར་འོ།

3.5.2 མར་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ།

།ཡང་རབ་འབྱོར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ནོ། །ཚོས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་
 པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ནོ། །གཟུགས་ལ་འང་མི་གནས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་།
 ཚོས་ལ་འང་མི་གནས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ནོ། །རབ་འབྱོར། ཅི་ནས་མཚན་མར་འདྲུ་ཤེས་པ་ལ་འང་མི་གནས་པ་དེ་ལྟར་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ནོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་བ། རབ་འབྱོར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་མི་གནས་པར་
 སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེ། རབ་འབྱོར། ཚད་གཟུང་བར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འོ། །རབ་འབྱོར།
 འདི་ཇི་སྟོམ་དུ་སེམས། །ཤར་སྤྱོད་ཀྱི་ནམ་མཁའི་ཚད་གཟུང་བར་སྤྱོད་པ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དང་། ལུབ་དང་། བྱང་དང་། སྤོང་
 དང་། འོག་གི་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་མཚམས་དང་། སྤྱོད་མཚམས་བཅུ་འི་ནམ་མཁའི་ཚད་གཟུང་བར་སྤྱོད་པ། རབ་འབྱོར་
 ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར། དེ་
 བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་མི་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཡང་ཚད་གཟུང་བར་
 སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

3.5.3 གཞུགས་སྐྱོབ་འདུག

།རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། མཚན་སྟུན་སྲུང་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་རམ། རབ་འབྱོར་
གྲིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་ཏེ། མཚན་སྟུན་སྲུང་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་མི་
བལྟ་ལོ། །དེ་ཅི་འདྲ་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་སྟུན་སྲུང་ཚོགས་པར་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་མཚན་
སྟུན་སྲུང་ཚོགས་པ་མ་མཚིས་པའི་སྐད་དུ་ལོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། མཚན་སྟུན་སྲུང་ཚོགས་པ་དེ་ཅོམ་དུ་
རྫོག་ནོ། །ཇི་ཅོམ་དུ་མཚན་སྟུན་སྲུང་ཚོགས་པ་མེད་པ་དེ་ཅོམ་དུ་མི་རྫོག་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚན་
དང་མཚན་མེད་པར་བལྟ་ལོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་དང།

3.5.4 ཚོས་སྐྱོབ་འདུག

3.5.4.1 བསྟན་པའི་ཚོས་སྐྱོ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྲིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། མ་འོངས་པའི་
དུས་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་དག་འདི་ལྟ་བུའི་
མདོ་སྡེའི་ཚོག་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་མཚིས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྲིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། ཁྱོད་འདི་སྐད་དུ། མ་འོངས་པའི་དུས་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
པར་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ན་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེའི་ཚོག་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་
འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་མཚིས་སམ། ཞེས་ཅིག །ཡང་རབ་འབྱོར། མ་འོངས་པའི་དུས་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་
ལ་དམ་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་ལྡན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དག་འབྱུང་སྟེ། རབ་འབྱོར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཚེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་བསྟེན་བཀའ་བྱས་པ་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་
བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རབ་འབྱོར། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀའ་བྱས་ཤིང། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་
མ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་དག་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དག་འབྱུང་པོ། །རབ་འབྱོར། གང་

དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེའི་ཚོགས་བཤའ་པ་འདི་ལ་སེམས་དད་པ་གཅིག་ཙམ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི། རབ་
 འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཐུན་ཏེ། རབ་འབྱོར། དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་ཏེ། རབ་
 འབྱོར། སེམས་ཙན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རབ་ཏུ་སྤྱད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ཅི་འཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི། བདག་ཏུ་འདུ་
 ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཙན་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན། རྟོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟུག་
 ཏུ་འད་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་
 དག་ཚོས་སྤྱུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་མེད་པར་ཡང་འདུ་ཤེས་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་ནི། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་
 པར་ཡང་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅི་འཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཚོས་སྤྱུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན། དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཙན་ཏུ་
 འཛིན་པ་དང་། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟུག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་མེད་པར་འཇུག་
 བའང་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཙན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་
 ཟུག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅི་འཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཚོས་ཀྱང་ལོག་
 པར་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན། དེ་ལས་དགོངས་ཏེ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གཟིངས་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་ན། ཚོས་
 མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

3.5.4.2 རྟོགས་པའི་ཚོས་སྐྱེ།

3.5.4.2.1 ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ།

།ལག་ལམ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་
 སྟེ་མ་ཏུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཛོད་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་དམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་གང་ཡང་བསྟན་ཏམ། དེ་སྐྱད་ཅེས་

བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་
 འདས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འདི་བདག་གིས་འཚལ་བ་ལྟར་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་
 གྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཚིས་
 སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་བསྟན་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཚིས་སོ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་གྱི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ཚོས་གང་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའམ་བསྟན་པ་དེ་གི། གཟུང་དུ་མ་མཚིས། བརྗོད་དུ་
 མ་མཚིས་ཏེ། དེ་གི། ཚོས་ཀྱང་མ་ལགས། ཚོས་མ་མཚིས་པ་ཡང་མ་ལགས་པའི་སྐད་དུ་ལོ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་གྱི།
 འཕགས་པའི་གང་ཟུག་རྣམས་ཀྱི། འདུས་མ་བཤུས་གྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྐད་དུ་ལོ།

3.5.4.2.2 བསོད་ནམས་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ།

།བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་
 ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྣོང་གསུམ་གྱི་སྣོང་ཚེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་
 བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་གྱི། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ།
 རབ་འབྱོར་གྱིས་གསལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ། མང་ལགས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་
 བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་གྱི། བཅོམ་ལྷན་
 འདས། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་ཉིད་སྤང་པོ་མ་མཚིས་པའི་སྐད་དུ་སྟེ། དེས་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་སྤང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར།
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གིས་སྣོང་གསུམ་གྱི་སྣོང་ཚེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
 བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་མཚོག་བཞི་པའི་
 ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཅོམ་བཟུང་ནས་གཞན་དག་ལ་ཡང་འཚད་ཅིང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོན་གྱི། དེ་གཞི་དེ་
 ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཅི་འོས་དུ་ཞེ་གྱི། རབ་འབྱོར། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ། བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཚུབ་ནི། འདི་ལས་བྱང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ཅི་འདི་
སྲིད་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་དེ་
དག་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེས་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།

3.5.5 བསྐྱེམ་པའི་ཁྱད་པར་འདྲུན་པ་མཛོམ་པའི་ར་རྒྱལ་མེད་པ།

།རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་ཏུ་སེམས། རྒྱུན་ཏུ་ལྷགས་པ་འདི་སྟོན་ཏུ། བདག་གིས་རྒྱུན་ཏུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་
སྟོན་ཏུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འདི་སྲིད་ཏུ་ཞེ་ན།
བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ནི། ཅི་ལ་འདྲ་ལྷགས་པ་མ་མཚིས་པའི་སྲིད་ཏུ་སྟེ། དེས་ན། རྒྱུན་ཏུ་ལྷགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ།
།གཟུགས་ལ་འདྲ་མ་ལྷགས། སྐྱེ་ལ་མ་ལགས། གྲི་ལ་མ་ལགས། རོ་ལ་མ་ལགས། རེག་བྱ་ལ་མ་ལགས་ཚོས་ལ་འདྲ་
མ་ལྷགས་ཏེ། དེས་ན། རྒྱུན་ཏུ་ལྷགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། གལ་ཏེ་རྒྱུན་ཏུ་ལྷགས་པ་དེ་འདི་སྟོན་ཏུ།
བདག་གིས་རྒྱུན་ཏུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། སྟོན་ཏུ་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་
འགྱུར་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟེག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ།
།བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་ཏུ་སེམས། ལན་གཅིག་སྲིད་འོང་བ་འདི་སྟོན་ཏུ།
བདག་གིས་ལན་གཅིག་སྲིད་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། །སྟོན་ཏུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་
ལྷན་འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འདི་སྲིད་ཏུ་ཞེ་ན། གང་ལན་གཅིག་སྲིད་འོང་བ་ཉིད་ཏུ་ལྷགས་པའི་ཚོས་དེ་གང་
ཡང་མ་མཚིས་པའི་སྲིད་ཏུ་སྟེ། དེས་ན། ལན་གཅིག་སྲིད་འོང་བ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ།
རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་ཏུ་སེམས། སྲིད་མི་འོང་བ་འདི་སྟོན་ཏུ། བདག་གིས་སྲིད་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ།
།སྟོན་ཏུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི། མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འདི་སྲིད་ཏུ་ཞེ་ན། གང་
སྲིད་མི་འོང་བ་ཉིད་ཏུ་ལྷགས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཚིས་པའི་སྲིད་ཏུ་སྟེ། དེས་ན། སྲིད་མི་འོང་བ་ཞེས་བགྱིའོ།
།བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་ཏུ་སེམས། དགྲ་བཅོམ་པ་འདི་སྟོན་ཏུ། བདག་གིས་
དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པོ། །སྟོན་ཏུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་སོ།

།དེ་ཅི་འདྲི་སྒྲིབ་དུ་ཞེ་ན། གང་དག་བཅོམ་པ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཚིས་པའི་སྒྲིབ་དུ་འོ། །བཅོམ་ལྡན་
 འདས། གལ་ཏེ་དག་བཅོམ་པ་འདི་སྟོམ་དུ། བདག་གིས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པོ། །སྟོམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་
 ཉིད་དེ་འདྲི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟེག་ཏུ་
 འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས།
 །བདག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་བཅོམ་པ་ལགས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་འདི་སྟོམ་དུ། བདག་གི།
 དག་བཅོམ་པའོ། །སྟོམ་དུ་མི་སེམས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། གལ་ཏེ་བདག་འདི་སྟོམ་དུ། བདག་གིས་དག་
 བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པོ། །སྟོམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་རབ་འབྱོར་གི།
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལ་འང་མི་གནས་པས་ན། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་
 གནས་པ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཞེས་ལུང་མི་སྟོན་ལགས་སོ།

3.5.6 སངས་རྒྱུས་འབྱུང་བ་མཉམས་པར་བྱ་བ།

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་མར་མེ་མཛད་ལས་གང་སྤངས་པའི་ཚོས་དེ་གང་
 ཡང་ཡོད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་གི། མ་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་མར་མེ་མཛད་ལས་གང་སྤངས་པའི་ཚོས་དེ་
 གང་ཡང་མ་མཚིས་སོ།

3.5.7 ཞིང་རྣམས་དག་པ་སྟོན་པ།

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྒྲིབ་དུ། བདག་
 གིས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་ན། དེ་གི། མི་བདེན་པར་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་
 འབྱོར། ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་གི། བཀོད་པ་དེ་དག་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན། ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བུ་ལོ། །རབ་འབྱོར། དེ་ལྟ་བུས་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་དཔའ་ཚེན་པོས་འདི་ལྟར་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བུ་ལོ། །ཅི་ལ་འང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་
པར་བུ་ལོ། །གཟུགས་ལ་འང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བུ་ལོ། །སྐྱོད་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཚོས་
ལ་འང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བུ་ལོ།

3.5.8 སེམས་ཚན་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པར་བྱ་བ།

།རབ་འབྱོར། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུས་བྱ་ཞིག་ལུས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རིའི་རྒྱལ་པོའི་རབ་ཚམ་དུ་
གྱུར་ན། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། ལུས་དེ་ཆེ་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས།
ལུས་དེ་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། ལུས་དེ་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འདི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་
དེ་དངོས་པོ་མ་མཚིས་པར་གསུངས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། དེས་ན། ལུས་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་དངོས་པོ་མ་མཚིས་པར་དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན། ལུས་ཆེ་ཞེས་བགྱིའོ།

3.5.9 ཕྱིའི་བསྐྱེད་བཅོམ་ལ་རྗེས་སུ་ཚགས་པ་དང་བྲལ་བ།

།བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། གཏུ་འི་རྒྱུང་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་པ་གཏུ་འི་
རྒྱུང་ཡང་དེ་སྟེད་ཁོ་ནར་གྱུར་ན། དེ་དག་གི་བྱེ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
བཅོམ་ལྡན་འདས། གཏུ་འི་རྒྱུང་དེ་དག་ཉིད་རྒྱུང་མང་ལགས་ན། དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ལྟ་སྟོས་རྒྱུང་མི་འཚོལ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། རབ་འབྱོར། ཁྱོད་མོས་པར་བྱ། ཁྱོད་གྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བུ་ལོ། །གཏུ་འི་རྒྱུང་དེ་
དག་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་སྐྱེས་པ་འཇམ། བྱུང་མེད་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་
བདུན་གྱིས་རབ་དུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་
རྣམས་ལ་སྐྱོན་པ་བྱིན་ན། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། རྒྱེས་པ་འཇམ་བུ་མེད་དེ། གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་
མང་དུ་བསྐྱེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས། མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། མང་

ལགས་ཏེ། རྒྱུས་པ་འཇམ་བུད་མེད་དེ། གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷུལ་པ། རབ་འབྱོར། གང་གིས་འཛིན་རྟོག་གི་ཁམས་དེ་སྟེང་རིམ་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལ་སྤྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། གང་གིས་
 ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཅིམ་བཟུང་ནས་གཞན་དག་ལ་ཡང་བཤད་དེ་
 ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ན། དེ་ཉིད་དེའི་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཚེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 བསྐྱེད་དོ། །ཡང་རབ་འབྱོར། ས་སྤྱོགས་གང་ན་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
 ཅིམ་འདོན་ཏམ། བཏོན་པའི་ས་སྤྱོགས་དེ། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིན་རྟོག་གི་མཚོན་རྟོག་དུ་
 གྱུར་པ་ཡིན་ན། སུ་ཞིག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལོན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ། རོ་མཚར་རབ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ས་སྤྱོགས་དེ་ན་སྟོན་པ་ཡང་
 བཞུགས་ཏེ། སྤྱི་མའི་གནས་གཞན་དག་གྱུར་གནས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་ལྷུལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཚོ་
 དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའི་མིང་ཅི་
 ལགས། ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་
 འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་ལྷུལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་
 དེ་ལྟར་བུངས་ཤིག། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་གང་
 གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱ་ཏོ། །རབ་
 འབྱོར། འདི་ཇི་སྟེང་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་གསུངས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་དམ། རབ་འབྱོར་
 ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་གསུངས་པའི་ཚོས་དེ་དག་གང་ཡང་མ་མཚིས་སོ།

3.5.10 སེམས་ཅན་དང་སྟོན་གྱི་འཛིན་རྟོག་ལ་རིམ་པོར་འཛིན་པ་གཞིགས་པའི་དང་སྟོན་པ།

།བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟེང་དུ་སེམས། སྟོན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཚེན་པོའི་འཛིན་
 རྟོག་གི་ཁམས་ན་སའི་རྩལ་སྤྱི་རབ་ཇི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་

འདས། སའི་རྒྱལ་དེ་མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། མང་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འོ་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་
 འདས། སའི་རྒྱལ་གང་ལགས་པ་དེ། རྒྱལ་མ་མཚིས་པར་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་གསུངས་པའི་སྐད་དུ་སྟེ། དེས་ན།
 སའི་རྒྱལ་ཞེས་བགྲིའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ལགས་པ་དེ་ཁམས་མ་མཚིས་པར་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་
 གསུངས་ཏེ། དེས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བགྲིའོ།

3.5.11 དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་ལ་མཚོན་པ་རིམ་གྲོ་བུ་བ།

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚོན་སུམ་ཅུ་རྩ་
 གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱལ་སུ་བལྟའམ། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འོ་སྐད་དུ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚོན་སུམ་
 ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་གསུངས་པ་དེ་དག་མཚོན་མ་མཚིས་པར་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་
 གསུངས་པའི་སྐད་དུ་སྟེ། དེས་ན། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པའི་མཚོན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བགྲིའོ།

3.5.12 ལུས་སེམས་དུབ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ལས་ལོག་པ་དང། མི་རྩོམ་པ་དང་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟོན་དག་དང་བལྟ་བུ་སྟེ་དེ་དག་སྤང་བར་
 བུ་བ།

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཡང་རབ་འབྱོར། སྐྱེས་པ་འམ་བུད་མེད་གང་གིས་ལུས་གརྒྱའི་རྒྱུང་གི་བྱེ་མ་
 སྟེད་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་བས། གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚོག་བཞི་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཅོམ་
 བཟུང་སྟེ་གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན། དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་
 འོ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཚོས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་མཚི་མ་ལྟུང་སྟེ། དེས་མཚི་མ་ཕྱིས་ནས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །འདི་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་གསུངས་པ་ནི།
 བཅོམ་ལྡན་འདས། རོ་མཚོར་ལགས་སོ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། རོ་མཚོར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གི་
 ཡེ་ཞེས་སྐྱེས་ཚུན་ཚད་བདག་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སྟོན་ནམ་ཡང་མ་ཐོས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་
 བཤད་པ་འདི་ལ་གང་དག་ཡང་དག་པར་འདུ་ཞེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི། རོ་མཚོར་རབ་དང་

ལྡན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འདྲི་སྲིད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་
 ཉིད་འདུ་ཤེས་མ་མཚིས་པའི་སྲིད་དུ་སྟེ། དེ་བཅས་ན། ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་ཞེས་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤམ་པ་ལ་རྟོག་ཅིང་མོས་པ་ནི།
 བདག་ལ་མོས་པ་མ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས། སྲིད་མའི་ཚེ་སྲིད་མའི་དུས་ལྟ་བུ་ལ་མ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་
 ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལོན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། གུན་ཚུབ་པར་བགྱིད་པ་དེ་དག་ནི། རོ་མཚར་རབ་
 དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་དག་ནི། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར།
 སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟེག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལགས་སོ།
 །དེ་ཅི་འདྲི་སྲིད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་ཏུ་འདུ་
 ཤེས་པ་དང་། གང་ཟེག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཉིད་འདུ་ཤེས་མ་མཚིས་པའི་སྲིད་དུ་ལོ། །དེ་ཅི་འདྲི་སྲིད་དུ་
 ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི། འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་སྲིད་དུ་ལོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །རབ་འབྱོར། དེ་དེ་
 བཞིན་ལོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། མདོ་འདི་བཤམ་པ་འདི་ལ་གང་དག་མི་སྐྱེག་མི་དངང་ཞིང་དངང་བར་མི་འགྱུར་བའི་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི། རོ་མཚར་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅི་འདྲི་སྲིད་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། སུ་ལྟོ་ལྟོ་སྐྱེན་པ་
 དམ་པ་འདི་ནི། དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པས་གསུངས་ཏེ། སུ་ལྟོ་སྐྱེན་པ་དམ་པ་གང་དག་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པས་
 གསུངས་པ་དེ། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེས་ན། ས་
 རོ་ལྟོ་སྐྱེན་པ་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ།

3.5.13 ལྷོག་བསྐྱེད་ལ་ཇི་མི་སྐྱེན་པའི་བཅོམ་པ།

།ཡང་རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པའི་བཅོམ་པའི་སུ་ལྟོ་སྐྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སུ་ལྟོ་སྐྱེན་པ་མེད་དོ།
 །དེ་ཅི་འདྲི་སྲིད་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། གང་གི་ཚོ་ཀ་ལི་རྒྱའི་རྒྱལ་པོས་འདི་ཡན་ལག་དང་། ཉིད་ལག་རྣམ་པར་བཅད་པར་
 གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་ར་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་སམ། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་སམ། རྟོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་སམ། གང་ཟེག་ཏུ་

འདུ་ཤེས་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང་། ང་ལ་འདུ་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ།
 །དེ་ཅི་འདྲི་སྲིད་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་དེ་འི་ཚོ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་བྱུང་ན། དེ་འི་ཚོ་གོཾ་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་
 འབྱུང་ལ། སེམས་ཅན་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྫོགས་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་བྱུང་ན། དེ་འི་ཚོ་
 གོཾ་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་སྲིད་རོ། །རབ་འབྱོར། ངས་མངོན་པར་ཤེས་ཏེ། འདས་པའི་དུས་ནང་ཚོ་
 རབས་ལྷ་བརྒྱུད་བཟོད་པར་སྐྱབ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲང་སྲོང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ན་ཡང་ང་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མ་བྱུང་། སེམས་
 ཅན་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྫོགས་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་བྱུང་རོ། །རབ་འབྱོར། དེ་ལྟ་བུས་ན།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཇམ་མེད་ཚེ་ལོ་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ལ་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྐྱོད་དང་། སྲི་
 དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཚོས་ལ་འང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཚོས་མེད་པ་ལ་འང་མི་གནས་པར་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཅི་ལ་འང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་སྲིད་ཞེ་ན། གནས་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཉིད་མི་གནས་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་བས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མི་གནས་
 པར་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་སྲིད་སྐྱེན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་
 འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་མེད་
 པའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་སྲིད་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་གསུང་བ། བདེན་པར་གསུང་བ། དེ་
 བཞིན་ཉིད་དུ་གསུང་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། མགོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུང་བའི་སྲིད་རོ། །ཡང་རབ་འབྱོར།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་འཇམ། བསྐྱེན་པ་དེ་ལ་ནི། བདེན་པ་ཡང་མེད།
 རྣམ་པ་ཡང་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་གང་ལྟར་ལྟར་པའི་མི་ཞིག་སྐྱེན་པར་ལྷགས་ན་ཅི་ཡང་མི་
 མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་ལྷུང་བས་སྐྱེན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བཟོད་ཏེ། །རབ་
 འབྱོར། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། བུ་ལ་འངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མི་གང་ལྟར་ལྟར་པའི་མིས་གཟུགས་རྣམ་པ་སྐྱོ་ཚོགས་དག་

མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་མ་ལྟར་བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བ་ལྟའོ། །ཡང་
 རབ་འབྱོར། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མཉམ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་དག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། གྲོག་
 པ་དང་། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་
 ག་ཞེགས་པས་མཐུན། དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་གཟིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། བསོད་
 བློས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ།

3.5.14 བསམ་གཏན་ཏིང་ལེ་འཛིན་གྱི་རོ་སྤྱང་བ་དང་བྲལ་བ།

།ཡང་རབ་འབྱོར། རྒྱུས་པ་འམ། བྱང་མེད་གང་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཚོ་ལུས་གརྒྱུ་ལྟེ་ལྟེ་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཡོངས་སུ་
 གཏོང་ལ། སྤྱིད་ཀྱི་དུས་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཚོ་ལུས་གརྒྱུ་ལྟེ་ལྟེ་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་
 འདི་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་འབྲུམ་ཕྱག་དུ་མར་ལུས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་བས། གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་
 གྲངས་འདི་ཐོས་ནས་མི་སྤོང་ན། དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་ན།
 གང་གིས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་
 ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཡང་རབ་འབྱོར། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི། བསམ་གྱིས་མི་
 སྤྱོད་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་དེ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི། ཐེག་པ་མཚོན་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། ཐེག་པ་ལྟེ་
 ག་ཞེགས་པས་གསུངས་སོ། །གང་དག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཀུན་ཚུབ་
 པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་
 མཐུན། དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་གཟིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་སྤྱོད་པ་དང་། མཚུངས་པ་མེད་པ་
 དང་། གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདི་བྱང་ཆུབ་ཕྱག་
 པ་ལ་ཐོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅི་ལྟེ་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

འདི་མཉམ་པར་མི་རྣམས་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན། གྲོག་ཏུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་ཟུག་ཏུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། གཟུང་བ་དང་། གྲོག་པ་དང་། གུན་ཚུབ་པར་བྱེད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ནི། གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རབ་འབྱོར། ས་ཚྭོགས་གང་ན་མདོ་སྡེ་འདི་སྟོན་པའི་ས་ཚྭོགས་དེ། ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མཚོན་པར་འོས་པར་འགྲུང་རོ། །ས་ཚྭོགས་དེ་སྤྱུག་བྱུབར་འོས་པ་དང་། བསྐྱོར་བ་བྱུབར་འོས་པར་ཡང་འགྲུང་རོ། །ས་ཚྭོགས་དེ་ནི། མཚོན་རྟེན་ལྟ་བུར་འགྲུང་རོ། །རབ་འབྱོར། རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་འི་ཚོགས་འདི་དག་ལེན་པ་དང་། །འཛིན་པ་དང་། གྲོག་པ་དང་། གུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། མནར་བར་འགྲུང་། ལིན་ཏུ་མནར་བར་འགྲུང་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཚོར་བས་སྡུ་མའི་མི་དགོ་བའི་ལས་རྒྱ་སོང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྲུང་བ་གང་དག་བྱས་པ་དག་ཚོ་འདི་ཉིད་ལ་མནར་བས། ཚོར་བས་སྡུ་མའི་མི་དགོ་བའི་ལས་དེ་དག་འབྱུང་བར་འགྲུང་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུང་ཚུབ་ཀྱང་འཕྲོལ་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར། ངས་མདོན་པར་ཤེས་ཏེ། འདས་པའི་དུས་བསྐོས་པ་གངས་མེད་པའི་ཡང་ཆེས་གངས་མེད་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤམ་ཤམ་པ་དག་གཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཚེ་མཛད་ཀྱི་ཕ་རོལ་གྱི་ཡང་ཆེས་ཕ་རོལ་ན། སངས་རྒྱས་བྱེད་འཁུགས་ཀྱི་འབྲུམ་སྤྱུག་པར་འབྲུམ་སྤྱུག་པར་འབྲུང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ངས་མཉམ་པར་བྱས་ནས་བྱུགས་སྤྱུགས་སྤྱུང་བར་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མའི་དུས་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཐམས་ཀྱིས་པ་ན། མདོ་སྡེ་འདི་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། གྲོག་པ་དང་། གུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ལས། རབ་འབྱོར། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤུང་པོ་འདི་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤུང་པོ་སྡུ་མས་བརྒྱུའི་ཆར་ཡང་མི་སོང་། རྟོད་གི་ཆ་དང་། འབྲུམ་གྱི་ཆ་དང་། གངས་དང་། ཆ་དང་། བགྱང་བ་དང་། དཔེ་དང་། ལྷན་དང་། རྒྱུར་ཡང་མི་བཟོད་དོ། །རབ་འབྱོར། གཤམ་ཏེ་དེའི་ཚོར་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤུང་པོ་འཛིན་པར་ཏུ་འཛིན་པར་འགྲུང་བའི་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤུང་པོ་ངས་བཟོད་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷོ་སྤོ་བར་འགྲུང་ཏེ། སེམས་འཁྲུགས་པར་འགྲུང་རོ། །ཡང་རབ་འབྱོར། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་བསམ་

གྲིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། འདྲི་རི་རྣམ་པར་སྐྱིན་པ་ཡང་བསམ་གྲིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།

3.5.15 མངོན་པར་རྫོགས་པའི་དུས་ན་བདག་གོ་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་རྫོགས་པ་དང་བྲལ་བ།

།དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྲིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སེམས་
རབ་ཏུ་གཟུངས་བར་བགྱི། བཙུག་ལྷན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་
པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་འདི་སྟོན་དུ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྐྱུང་ན་
ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་བསྐྱེལ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་བསྐྱེལ་
ཀྱང་སེམས་ཅན་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་བསྐྱེལ་པར་གྱུར་པ་མེད་དོ། །སྟོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་
ཅི་ལྟར་སྐྱེད་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། གཤམ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་དུ་འདྲུ་ཤེས་འཇུག་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཞེས་མི་བྱེད། གང་ཟླག་གི་བར་དུ་འདྲུ་ཤེས་འཇུག་ན་ཡང་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེད་རོ།
།དེ་ཅི་ལྟར་སྐྱེད་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། གང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་དེ་
གང་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེད་རོ།

3.5.16 གང་མས་རག་ཡོངས་སུ་བཙུག་པ།

།རབ་འབྱོར། འདྲི་རི་སྟོན་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པས་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་མར་མེ་མཚན་ལས་གང་སྐྱུ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་དམ། དེ་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྐྱེལ་པ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྲིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཙུག་
ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པས་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་མར་མེ་མཚན་ལས་གང་སྐྱུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་ཡང་མ་མཚེས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་།
བཙུག་ལྷན་འདས་གྲིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདྲི་རི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྐྱེལ་དོ། །རབ་འབྱོར། དེ་དེ་བཞིན་གོ། །དེ་
དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པས་དེ་བཞིན་ག་ཤེས་པ་མར་མེ་མཚན་ལས་གང་སྐྱུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་དེ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་དེ་ལག་ལ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་མར་མེ་མངོན་གྱིས་ང་ལ་བྲམ་ཟེའི་སྐྱེད། སྐྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་མི་སྟོན་པ་ཞིག་ལ། རབ་
 འབྱོར། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྟུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་དེ་གང་ཡང་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མངོན་གྱིས་ང་ལ་བྲམ་ཟེའི་
 སྐྱེད། སྐྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱ་
 ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི། ཡང་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཚིག་སྟུང་དུ་གསུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར། གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་རྟོག་དུ། དེ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལོག་པར་སྐྱབ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་
 འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྟུན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱས་པའི་ཚེས་དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚེས་གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་པ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཡང་མེད། རྟུན་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་བས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚེས་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་སོ། །ཞེས་གསུང་དོ། །རབ་འབྱོར། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚེས་མེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཞེས་བྱ་ཏོ།

3.5.17 མངོན་པར་རྫོགས་པ།

།རབ་འབྱོར། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ཞིག་ལུས་དང་ལྡན་ཞིང་ལུས་ཚེན་པོར་གྱུར་པ་བཞིན་ལོ། །ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མི་ཞིག་ལུས་དང་ལྡན་ཞིང་ལུས་ཚེན་པོ་ཞེས་
 གང་གསུངས་པ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུས་མ་མཚིས་པར་གསུངས་ཏེ། དེས་ན། ལུས་དང་ལྡན་ཞིང་ལུས་ཚེན་

པོ་ཞེས་བགྲིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་
 འདི་སྐད་དུ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ན་ལས་བཟུང་། །ཞེས་ཟེར་ན། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་དམ།
 རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནི། མ་མཚིས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
 རབ་འབྱོར། དེ་བས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི། སེམས་ཅན་མེད་པ། ལྷོག་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་
 པའོ། །ཞེས་གསུང་ངོ།

3.5.18 སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཅོམ་པ།

3.5.18.1 ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤྲོད་སུམ་ཚོགས་པ།

།རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞེས་འདི་སྐད་དུ། བདག་གིས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པོ། །ཞེས་ཟེར་
 བ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། དེ་དག་བཀོད་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཞིང་བཀོད་པ་
 རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞེས་ཚོས་རྣམས་ནི། བདག་མེད་པའོ། །ཚོས་རྣམས་ནི།
 བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་མོས་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
 ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཞེས་བརྗོད་ངོ།

3.5.18.2 གཟིགས་པ་སྤྲོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤྲོད་སུམ་ཚོགས་པ།

།རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེད་སྤྱོད་མངའ་འཇམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་དེ་ལྟ་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེད་སྤྱོད་མངའ་འཇམ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྷའི་སྤྱོད་མངའ་འཇམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
 པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་དེ་ལྟ་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྷའི་སྤྱོད་མངའ་འཇམ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་མངའ་འཇམ། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་དེ་ལྟ་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་མངའ་འཇམ།

ཁཚམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུན་
 མངའ་མ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། ཁཚམ་ལྡན་འདས། དེ་དེ་ལྟ་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུན་
 མངའོ། ཁཚམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུན་མངའ་མ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། ཁཚམ་ལྡན་འདས། དེ་དེ་ལྟ་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུན་མངའོ།

3.5.18.3 མཁྱེན་པ་སྐྱེན་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྐྱེན་སུ་མ་ཚོགས་པ།

ཁཚམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། གརྐའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མའི་སྟེང་པ་གརྐའི་
 སྤྱང་ཡང་དེ་སྟེང་དུ་སྤྱང་ལ། དེ་དག་གི་བྱེ་མའི་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྤྱང་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་དེ་དག་ཅི་མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། ཁཚམ་ལྡན་འདས། དེ་དེ་ལྟ་ལགས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་དེ་དག་མང་བ་ལགས་སོ། ཁཚམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་
 དག་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་རམ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་རྒྱུ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་ན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། འདས་པའི་སེམས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད། མ་
 འོངས་པའི་སེམས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འོ།

3.5.18.4 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་སྐྱེན་སུ་མ་ཚོགས་པ།

ཁཚམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་
 བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྤྱིན་པ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མེད། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མེད། གཞི་དེ་ལས་བསོད་
 བསམ་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། ཁཚམ་ལྡན་འདས། མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ།
 མང་ལགས་སོ། །ཁཚམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། དེ་དེ་བཞིན་ཞོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་
 བྱུ་མེད། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མེད། གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། །རབ་འབྱོར། གཤེགས་པ་

མཆོག་གི་ཕུང་པོ་བསོད་ནམས་གི་ཕུང་པོར་གྱུར་ན། བསོད་ནམས་གི་ཕུང་པོ་བསོད་ནམས་གི་ཕུང་པོ་ཞེས་དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པས་མི་གསུང་དོ།

3.5.18.5 མཚན་སྲུང་སྲུང་ཚོགས་པ།

།རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། གཟུགས་གི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པར་བལྟ་འཇམ། རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་ཏེ། གཟུགས་གི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པར་མི་བལྟ་འོ། །དེ་ཅི་འདྲ་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། གཟུགས་གི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ། གཟུགས་གི་
སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི། དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་གསུངས་པའི་སྤྲད་
དུ་སྟེ། དེས་ན། གཟུགས་གི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བགྱི་འོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར།
འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། མཚན་སྲུང་སྲུང་ཚོགས་པས། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པར་བལྟ་འཇམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།
བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་ཏེ། མཚན་སྲུང་སྲུང་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པར་མི་བལྟ་འོ། །དེ་ཅི་འདྲ་
སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་མཚན་སྲུང་སྲུང་ཚོགས་པར་གང་གསུངས་པ་དེ། མཚན་སྲུང་སྲུང་ཚོགས་པ་མ་
མཆིས་པར་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་གསུངས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། དེས་ན། མཚན་སྲུང་སྲུང་ཚོགས་པ་ཞེས་བགྱི་འོ།

3.5.18.6 གསུང་སྲུང་སྲུང་ཚོགས་པ།

།བཅོམ་ལྡན་འདས་གིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་འདི་སྟོན་དུ། ངས་
ཚོས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་དགོངས་སོ། །སྟོན་ན། རབ་འབྱོར། དེ་ལྟར་མི་བལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་གང་བསྟན་པའི་
ཚོས་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར། ལུ་ཞིག་འདི་སྤྲད་དུ། དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་ཚོས་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་ཟེར་ན།
རབ་འབྱོར། དེ་ནི། མེད་པ་དང་། ལོག་པར་ཟིན་པས་ང་ལ་སྐྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅི་འདྲ་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། ཚོས་
བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་བསྟན་པ་ཚོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ། གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྤྲད་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། མ་འོངས་པའི་
དུས་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་མཛོད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་

སམ།

3.5.18.7 བྱགས་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པ།

3.5.18.7.1 ལྷན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ།

བཅོམ་ལྷན་འདས། གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར། དེ་དག་ནི། སེམས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་མེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ལོ། །དེ་ཅི་འདྲི་ལྗོངས་ལེན། རབ་འབྱོར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་དག་སེམས་
ཅན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ལྗོངས་ཏེ། དེས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།

3.5.18.7.2 མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱུང་ཚུབ་པ།

།རབ་འབྱོར། །འདི་ཇི་སྟོན་ཏུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་དམ། ཚོད་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།
།བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་
འབྱོར། དེ་དེ་བཞིན་ལོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཚོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ། དེས་ན། ལྷན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་རབ་འབྱོར། ཚོས་དེ་ནི། མཉམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་མཉམ་པ་གང་ཡང་
མེད་པས་དེས་ན། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་ཅེས་བྱའོ། །ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱུང་ཚུབ་དེ་ནི། བདག་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། རྣོག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པར་མཉམ་པ་སྟེ།
དགོ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །རབ་འབྱོར། དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་དགོ་བའི་
ཚོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དགོ་བའི་ཚོས་
རྣམས་ཞེས་བྱའོ།

3.5.18.7.3 ཚོས་དོན་ཚེན་པོར་གདགས་པ།

།ཡང་རབ་འབྱོར། །རིགས་ཀྱི་བྱུང་མཉམ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཚེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ན་རིའི་རྒྱལ་པོའི་རབ་གང་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཅོམ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་སྤང་པོ་མངོན་པར་བསྐྱུས་

ཏེ་སྒྲིན་པ་བྱིན་པ་བས། གང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་
ཙམ་བཟུང་ནས་གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན། རབ་འབྱོར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྣ་
མ་དེས་བརྒྱའི་ཚར་ཡང་མི་ཕོད་པ་ནས་རྒྱའི་བར་དུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་བཟོད་དོ།

3.5.18.7.4 གང་མས་རག་དོན་ཚེན་པོར་གདགས་པ།

།རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་སྟམ་དུ། རས་སེམས་ཙན་རྣམས་དགོལ་ལོ་ཞེས་
དགོངས་སོ། །སྟམ་ན། རབ་འབྱོར། དེ་དེ་ལྟར་མི་བཟོད་ལོ། །དེ་ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
གང་བགོལ་བའི་སེམས་ཙན་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
སེམས་ཙན་གང་ལ་ལ་ཞིག་བགོལ་བར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར། སེམས་
ཙན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྒོ་གཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟེག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར། བདག་ཏུ་འཛིན་ཅེས་
བྱ་བ་ནི། དེ་འཛིན་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ན། དེ་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་
དོ། །རབ་འབྱོར། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་སྐྱེ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
གསུངས་ཏེ། དེས་ན། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་དོ།

3.5.18.7.5 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ།

།རབ་འབྱོར། འདི་ཇི་སྟམ་དུ་སེམས། མཚན་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བཟུང་མ། རབ་འབྱོར་
ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནི། མ་ལགས་ཏེ། མཚན་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་མི་
བཟོད་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། མཚན་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པར་མི་བཟོད་ལོ། །རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་མཚན་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བཟུང་བར་གྱུར་
ན། དཔོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན། མཚན་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་མི་བཟོད་ལོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཀྱིས་འདི་རྒྱན་ཅེས་
གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་བདག་གིས་འཚོལ་བ་ལྟར་ན། མཚན་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པར་མི་བལྟའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ།
 །གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྤྱར་ཤེས་པ། །འོག་པར་སྤོང་བས་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་བོ་དེ་དག་
 ང་མི་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཉིད་བཟུ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཚོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་པས།
 །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རྣམས། །རབ་འབྱོར། །འདི་ཇི་སྟོན་དུ་སེམས། །མཚན་ཕྱུན་སུ་མ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །སྟོན་དུ་འཛིན་ན། །རབ་འབྱོར། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བལྟ་
 སྟེ། །རབ་འབྱོར། །མཚན་ཕྱུན་སུ་མ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མེད་དོ།

3.5.18.7.6 ལྷན་ལས་འདས་པ་དང་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ།

།རབ་འབྱོར། །འདི་སྟོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ལ་ལ་ཞིག་
 རྣམ་པར་བཞུགས་པ། །ཆད་པར་བཏགས་པ་སྟོན་དུ་འཛིན་ན། །རབ་འབྱོར། །དེ་ལྟར་མི་བལྟ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་གང་ཡང་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་འཇམ། །ཆད་པར་བཏགས་པ་
 མེད་དོ། །ཡང་རབ་འབྱོར། །རིགས་ཀྱི་བྱུང་མཉམ། །རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གིས་འཛིན་ཏེ་ཀྱི་ཁམས་གཞུང་འི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་
 །རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པར་བྱིན་པ་བས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཚོས་རྣམས་
 །བདག་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ན། །དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་དོ།
 །ཡང་རབ་འབྱོར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །ཚོ་དང་ལྡན་པ་རབ་
 །འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་
 །བཞུགས་པས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །རབ་འབྱོར། །ཡོངས་སུ་གཟུང་མོད་ཀྱི། །འོག་པར་མི་
 །གཟུང་སྟེ། །དེས་ན། །ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཞེས་བྱའོ།

3.5.18.7.7 བཞུགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ།

3.5.18.7.7.1 ཁྱོད་ལམ་ཀྱིས་བཞུགས་པ།

།རབ་འབྱོར། གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུད་དམ། བྱོན་ཏམ། བཞེངས་སམ། བཞུགས་
སམ། མནལ་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་དེ་སྐད་ཟེར་ན། དེས་ན་ངས་བཤའ་པའི་དོན་མི་ཞེས་སོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་
འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཡང་མ་བཞུད། གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ།

3.5.18.7.7.2 ལྷོད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མངའ་བས་བཞུགས་པ།

།ཡང་རབ་འབྱོར། རིགས་ཀྱི་བྱ་བམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བོ་གང་གིས་སྣོང་གསུམ་གྱི་སྣོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་
སའི་རྒྱལ་རྣམས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་ཕྱོད་རབ་ཀྱི་ཚོགས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མར་བྱས་ན། རབ་
འབྱོར། འདི་ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བའི་སེམས། རྒྱལ་ཕྱོད་རབ་ཀྱི་ཚོགས་དེ་མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་
འདས། དེ་དེ་ལྟར་ལགས་ཏེ། རྒྱལ་ཕྱོད་རབ་ཀྱི་ཚོགས་དེ་མང་བ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས།
གལ་ཏེ་ཚོགས་ཤིག་མཆིས་པར་གྱུར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱལ་ཕྱོད་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བཀའ་མི་སྣུལ་བའི་
སྐད་དུ་འོ། །དེ་ཅི་འི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱལ་ཕྱོད་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཚོགས་མ་
མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྐད་དུ་སྟེ། དེས་ན། རྒྱལ་ཕྱོད་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་སྣོང་གསུམ་གྱི་སྣོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ། ཁམས་མ་མཆིས་པར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན། ལྷོད་གསུམ་གྱི་སྣོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་ཅི་འི་
སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། གལ་ཏེ་ཁམས་ཤིག་མཆིས་པར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་རི་ལ་པོར་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་
སྐད་དུ་འོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རི་ལ་པོར་འཛིན་པར་གང་གསུངས་པ་དེ། འཛིན་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན། རི་ལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྣུལ་པ། རབ་
འབྱོར། རི་ལ་པོར་འཛིན་པ་ཉིད་ནི། ཐ་སྙད་དེ། ཚོས་དེ་ནི། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ན། །དེ་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་དོ། །རབ་འབྱོར། གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་གསུངས་
ཤིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་དང་། ལྲོག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་

ཟེར་ན། རབ་འབྱོར། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྐྱབས་སྐྱབ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས།
 དེ་ནི། མ་ལགས་སོ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ། དེ་ནི། མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་འདྲ་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་
 ག་ཞེགས་པས་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་གང་གསུངས་པ་དེ། ལྟ་བ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་གསུངས་པའི་སྐྱོད་
 དུ་སྟེ། དེས་ན། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཐོག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་གྱིས་འདི་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ། བལྟ་བར་བྱ། མོས་
 པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་ཚོས་སུ་འདྲུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་ལྟར་མོས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་འདྲ་ལྟར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར།
 ཚོས་སུ་འདྲུ་ཤེས་ཚོས་སུ་འདྲུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདྲུ་ཤེས་མེད་པར་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པས་གསུངས་པའི་སྐྱིར་ཏེ།
 དེས་ན། ཚོས་སུ་འདྲུ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ།

3.5.18.7.7.3 ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་མི་མངའ་བཞུགས་པ།

3.5.18.7.7.3.1 འཚད་པ་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་མི་མངའ་བ།

ལྡང་རབ་འབྱོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་
 གངས་མེད་པ་དག་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་ལ། རིགས་
 ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བྱངས་ནས་
 འཇིན་ཏམ། ཀློག་གམ། ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་དམ། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ན། དེ་ཉིད་
 གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅེ་ན། ཇི་
 ལྟར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་མི་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟེ། དེས་ན། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ།

3.5.18.7.7.3.2 འཁོར་བའི་ཀུན་ཉེན་མི་མངའ་བ།

།རྣམ་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །སྐྱུ་མ་ཟིལ་བ་ཚུ་བུར་དང་། །མི་ལམ་སྟོག་དང་སྦྱིན་ལྟ་བུ། །འདུས་བྱས་དེ་ལྟར་བལྟ་
 བར་བྱ།

4 འཇུག་གི་དོན།

4.1 འཁོར་རྣམས་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཤིང་མངོན་པར་བསྟོན་པས་མཇུག་བསྐྱུ་བ།

|བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ནས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་
 དང་། འཁོར་བཞི་པོ་དག་སྐོང་དང་། དག་སྐོང་མ་དང་། དག་བསྐྱེན་དང་། དག་བསྐྱེན་མ་དེ་དག་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་
 ། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། སྤྱི་ཟུར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རང་སྟེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་
 བོ།

4.2 མཚན་གྱི་མཇུག་བསྟུ་བ།

|འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྗེ་གཙོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྫོགས་སོ།

4.3 ལོ་པ་ཆ་སྤྲུལ་བསྐྱུར་མཛད་པའི་མཇུག་བསྟུ་བ།